

2009 YILI HAZİRAN AYI HALI İHRACATININ DEĞERLENDİRMESİ

Halı ihracatında geçtiğimiz yılın son dönemlerinde başlayan düşüş 2009'un ilk yarısının tamamlandığı bu günlerde etkisini halen sürdürmektedir. Olumsuz seyir devam ediyor olsa da Haziran ayına ilişkin rakamlar gelecek dönem için umut vaat eder bir görünüm sergilemektedir. Haziran ayında ülkemizin toplam halı ihracatı 2008 yılının aynı dönemine kıyasla % 3,3 oranında gerilemiştir. 2009 Ocak – Haziran döneminde ise ülkemizin toplam halı ihracatı 2008 yılının aynı dönemine kıyasla % 14,6 düşerek 462,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Düşüş oranının Ocak – Şubat döneminde % 22,9 olduğu ve bu tarihten itibaren sürekli azalan bir seyir izlediği gelecek döneme olumlu bakabilmek açısından belirtilmelidir.

2009 Ocak – Haziran döneminde el halısı ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 26,1 azalarak yaklaşık 53 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Aynı dönemde makine halısı ihracatı ise bir önceki yıla kıyasla % 12,8 düşmüş ve 409,7 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Belli Başlı Pazarlarda Halı İhracatındaki Gelişmeler

Türkiye'nin halı ihracatında % 15,2'lik payıyla en büyük pazarı olan S. Arabistan'a gerçekleştirilen ihracatta, Mart ayından itibaren görülen artış eğilimi Haziran ayında da devam ederek, 2009 Ocak – Haziran döneminde de bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 13,9 oranında artarak 70,3 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Anılan dönemde, en önemli halı ihracat pazarlarımız arasında yer alan ABD'ye halı ihracatımız % 19,1 düşmesine rağmen, kaydedilen 33,1 milyon dolarlık ihracat ve % 7,2'lik pay ile ABD en büyük ikinci halı pazarımız konumuna gelmiştir.

Bir diğer önemli pazarımız olan Irak'a yönelik halı ihracatımız 2009 Ocak – Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 102,6 artarak yaklaşık 33 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu ihracat değeri Irak toplam halı ihracatımız içerisinde % 7,1'lik pay ile en büyük üçüncü pazarımız konumuna gelmiştir.

Geçtiğimiz aya kadar en büyük ikinci halı ihracat pazarımız olan Almanya'ya yönelik ihracatımızın % 5,1 düşmesi ve ihracat değerimizin 31,5 milyona gerileyerek ihracatımız içerisindeki payının % 6,8'e düşmesi sonucu Almanya bu dönemde en büyük pazarlarımız arasında ancak dördüncü sırada yer almaktadır.

Halı ihracatımızda 2009 Ocak - Haziran dönemine ait veriler incelendiğinde ilk 10 pazar içerisinde S. Arabistan, Irak, İngiltere ve Azerbaycan haricindeki altı ülkeye yönelik ihracatımızın bir önceki yıla göre azaldığı anlaşılmaktadır. İlk on ülke içerisinde halı ihracat artışımızın en yüksek olduğu ülke % 102,6 artış kaydedilen Irak olmuştur. Aynı dönemde ilk 10 ülke içerisinde ihracatımızın bir önceki seneye kıyasla en fazla gerilediği ülke ise % 64,9'luk düşüşle Romanya olmuştur. Bu ülkeye yönelik ihracat 2008'in ilk 6 aylık döneminde 32,7 milyon dolar olarak gerçekleşmişken bu yılın Ocak – Haziran döneminde kaydedilen halı ihracatımız 11,5 milyon dolar ile sınırlı kalmıştır.

Aşağıdaki tabloda, ülkemizin halı ihracatında ilk on pazara ilişkin gelişmeler yer almaktadır.

EN ÇOK HALI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2008 OCAK - HAZİRAN	2009 OCAK - HAZİRAN	PAY %	DEĞİŞİM %
S.ARABİSTAN	61.708	70.281	15,2	13,9
ABD	40.970	33.128	7,2	-19,1
IRAK	16.271	32.972	7,1	102,6
ALMANYA	33.175	31.477	6,8	-5,1
POLONYA	20.510	15.657	3,4	-23,7
LİBYA	13.899	13.367	2,9	-3,8
İNGİLTERE	7.414	12.495	2,7	68,5
ROMANYA	32.707	11.465	2,5	-64,9
AZERBAYCAN	9.002	11.429	2,5	27,0
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	15.273	11.259	2,4	-26,3
İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM İHRACATI	250.929	243.530	52,6	-2,9
TÜRKİYE TOPLAM HALI İHRACATI	541.580	462.659	100,0	-14,6

El Halısı Pazarlarımızdaki Gelişmeler

2009 Ocak - Haziran döneminde el halısı ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 26,1 azalarak yaklaşık 53 milyon dolar olmuştur.

Aynı dönemde el halısı ihracatımızda en önemli ülkeler başta ABD ve Japonya olmak üzere Belçika, Almanya ve İtalya olarak sıralanmaktadır.

Söz konusu dönemde en önemli el halısı ihracat pazarımız olan ABD'ye ihracat % 35,5 oranında azalarak 8,5 milyon dolar olarak kaydedilmişken, ABD'nin el halısı ihracatımızdaki payı % 16 olarak hesaplanmaktadır.

El halısı ihracatımızda ilk 10 pazar arasında yer alan ülkelere Belçika ve Avusturya dışında kalan sekiz ülkeye yönelik ihracat % 10,2 ile 62,2 arasında değişen oranlarda gerilemiştir.

Ülkemiz için ihracat pazar büyüklüğü sıralamasında ABD'nin hemen ardından gelen Japonya'ya el halısı ihracatı bir önceki senenin aynı dönemine kıyasla % 18,5 oranında azalırken, değer olarak 5,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Japonya'nın Türkiye'nin toplam el halısı içindeki payı % 9,7 olarak hesaplanmıştır. Bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla ülkemizin el halısı ihracatında artış kaydedilen ülkeler % 394,9 artış oranı ile Belçika ve % 95,6 oranında artış ile Avusturya olmuştur.

EN ÇOK EL HALISI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2008 OCAK - HAZİRAN	2009 OCAK - HAZİRAN	PAY %	DEĞİŞİM %
ABD	13.182	8.498	16,0	-35,5
JAPONYA	6.303	5.140	9,7	-18,5
BELÇİKA	273	1.351	2,5	394,9
ALMANYA	2.280	862	1,6	-62,2
İTALYA	1.571	855	1,6	-45,6
İSVİÇRE	733	658	1,2	-10,2
FRANSA	895	528	1,0	-41,0
İSPANYA	790	524	1,0	-33,7
AVUSTRALYA	594	441	0,8	-25,8
AVUSTURYA	206	403	0,8	95,6
İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM İHRACATI	26.827	19.260	36,3	-28,2
TÜRKİYE TOPLAM HALI İHRACATI	71.663	52.985	100,0	-26,1

Makina Halısı Pazarlarımızdaki Gelişmeler

2009 Ocak - Haziran döneminde makina halısı ihracatımız 2008 yılının aynı dönemine göre % 12,8 oranında düşerek 409,7 milyon dolar olmuştur.

Anılan dönemde, makina halısı ihracatımızda en büyük paya sahip olan ülke olarak 70,2 milyon dolarlık ihracat ve % 17,1'lik payıyla S.Arabistan öne çıkmaktadır. S.Arabistan'dan sonra gelen iki ülke Irak ve Almanya ise sırasıyla 32,6 milyon dolarlık ihracat ile % 8'lik pay ve 30,6 milyon dolarlık ihracat ile % 7,5'lik paylarıyla ikinci ve üçüncü sırayı paylaşmaktadırlar.

Makine halısı ihracatımızın en büyük pazarı konumunda olan Suudi Arabistan'a yapılan ihracat Ocak – Haziran 2008 dönemine kıyasla % 14,9 artarak 70,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Anılan dönemde Irak'a yönelik ihracatımız % 106,9 oranında artmıştır. Almanya'ya yönelik makine halısı ihracatımız bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 0,9 azalmıştır.

2009 yılının Ocak – Haziran döneminde en fazla makine halısı ihraç edilen ilk 10 pazarın 6 tanesinde ihracatımız bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 0,9 ile % 65 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

EN ÇOK MAKİNE HALISI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2008 OCAK - HAZİRAN	2009 OCAK - HAZİRAN	PAY %	DEĞİŞİM %
S.ARABİSTAN	61.106	70.181	17,1	14,9
IRAK	15.768	32.626	8,0	106,9
ALMANYA	30.895	30.615	7,5	-0,9
ABD	27.788	24.630	6,0	-11,4
POLONYA	20.509	15.654	3,8	-23,7
LİBYA	13.659	13.359	3,3	-2,2
İNGİLTERE	6.803	12.253	3,0	80,1
ROMANYA	32.628	11.435	2,8	-65,0
AZERBAYCAN	8.851	11.380	2,8	28,6
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	15.240	11.231	2,7	-26,3
İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM İHRACATI	233.247	233.364	57,0	0,1
TÜRKİYE TOPLAM HALI İHRACATI	469.917	409.674	100,0	-12,8

Ocak – Haziran 2008 dönemine kıyasla % 65 gerilediği Romanya ihracatımızın en yüksek oranlı düşüş kaydettiği pazar olmuştur. Romanya dışında ihracatımızın bir önceki senenin aynı dönemine kıyasla gerilediği ülkeler arasında % 11,4'lük düşüşün yaşandığı ABD, % 23,7'lik düşüşün yaşandığı Polonya ve % 26,3'lük düşüşün yaşandığı Birleşik Arap Emirlikleri öne çıkmaktadır.

En yüksek ihracat artışının kaydedildiği ülke, bir önceki seneye kıyasla makine halısı ihracatımızın % 106,9 arttığı Irak olmuştur. İhracatımızda artış kaydedilen diğer üç ülke ise % 14,9'luk ihracat artışının kaydedildiği S.Arabistan, % 80,1'lik artışın kaydedildiği İngiltere ve % 28,6'lık artışın kaydedildiği Azerbaycan olmuştur.

İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
03.07.2009